

Centrumet har även en egen hemsida, www.vgregion.se/clp, som man vårdar noga och försöker uppdatera dagligen.

Särnär i Västra Götaland – en föregångsmodell

I förra delen av Dietistaktuells serie om förskrivning och SÄRNÄR-livsmedel gjorde vi bl a en aktuell lägesbeskrivning av hur dessa frågor hanteras och värderas på Läke-medelsverk och Socialdepartment. Vi kunde också ta del av en intressant lokal lösning i Lindköping där man gick ”köksvägen” för att effektivt kunna ge sina patienter vad de behövde i livsmedelsväg. Vi skall nu bekanta oss med Västra Götalandsregionen där man har tagit ett helhetsgrepp och utvecklat ett genomarbetat system från patientkontakt och förskrivning, till lagerhållning och distribution av SÄRNÄR-produkter.

MAGNUS FORSLIN

Dietistaktuellt
forslin@dietistaktuellt.com

IVÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN har man på bara några år gått från en situation präglad av ineffektivitet och tungroddhet, till ett system som högprioriterar patientens behov och användarvänlighet för förskrivarna. Resultatet har heller inte låtit vänta på sig: Idag har Västra Götaland förmodligen Sveriges mest nöjda patienter vad gäller SÄRNÄR-livsmedel – vuxna som barn.

Harriet Stjärneborn är utvecklingsledare och samordnare på Regionsservice. Hon är även en av arkitekterna bakom den nya ordningen i Västra Götaland. Frågan kring SÄRNÄR hade under lång tid varit väldigt stridbar, och ingen ville riktigt ta på sig ansvaret för produktgruppen.

– När man flyttade hälso- och sjukvårdsansvaret, berättar Harriet Stjärneborn, flyt-

tades ansvaret för diagnoser-na, men inte ansvaret för diagnosernas konsekvenser, dvs för patienternas behov av särskilda produkter. Patienterna hamnar också i kläm om det finns

framgent, att tillsammans med beslutsfattarna reda ut vem som skall göra vad och vem som har det egentliga ansvaret.

En ny ordning växer fram

Det hela började egentligen redan 2005 då regionens sjukvårds- och hälsodirektör beslöt att alla SÄRNÄR-livsmedel skulle upphandlas offentligt både för öppen- och slutenvården.

– I samband med detta skulle vi även göra en konsekvensbeskrivning rörande länen av nutritionspump, fortsätter Harriet Stjärneborn. Enligt gängse praxis fick vi låna pump av det företag som man köpte sondnäring av. Utredningen resulterade i att vi köpte våra egna pumpar, och blev därmed friare i vår upphandling.

Samtidigt gjorde Inkontinenscentrum en upphandling rörande distribution av deras produkter. Harriet

Harriet Stjärneborn, utvecklingsledare och samordnare på Regionsservice, är ursprungligen barnsjuksköterska och har bl a arbetat på BIVA, Drottning Silvias Barnsjukhus i 12 år.

konflikter mellan olika aktörer i vården. Det har varit det viktigaste i vårt arbete, och är det

Stjärneborn såg att här fanns en möjlighet att pressa kostnader och samtidigt öka effektiviteten inom det egna produktområdet.

Årsskiftet 2009/10 fusionerade de båda produktområdena – inkontinenshjälpmedel och livsmedel för särskilda näringsändamål – och är i dag ett gemensamt affärsområde: Centrum för läkemedelsnära produkter/Särnär Barn och Vuxna.

– Det här gör att vi inte bara upphandlar produkterna, utan även service från en tredje part som sköter logistik, lagring och distribution. Nu sköts detta av Posten Logistik AB, men under vår blir det ett annat företag.

Harriet Stjärneborn vill framhålla att skälet till de förändringar hon vidtog handlade om att ta bort de icke värdeskapande processerna för patienterna.

– Det är knappast en överdrift att påstå att SÄRNÄR-livsmedel inte var ett särskilt prioriterat område för vår tidigare leverantör, Apoteket. Restnoteringar, långa väntetider, etc – allt detta försämrade service och vård, förklarar Harriet Stjärneborn. Ytterst är inte detta en fråga om inköp och upphandling, utan om kvalitet och kompetens. Det är det begreppsparet som har ett egenvärde och måste utgöra utgångspunkten för alla våra beslut.

När Harriet Stjärneborn fick sin tjänst som utvecklingsledare 2008, var hon helt ensam med sin uppgift att skapa en fungerande organisation. Hon satt då som spindeln i nätet och hade kontakt med förskrivare, distributörer, leverantörer, m fl. Men idag utgörs Centrum läkemedelsnära produkter/Särnär Barn och Vuxna av ett litet väl sammanställt team, bl a har hon en heltidsanställd dietist, Jessica

Nordenberg, vid sin sida som är produktområdesansvarig för den öppna vården, men är även utbildningssamordnare.

– Dessutom köper vi in tjänster av två dietister från klinisk nutrition på Sahlgrenska sjukhuset, berättar Harriet Stjärneborn. Tillsammans med Jessica arbetar de med information, utbildning och kompetensutveckling inom vården.

Förskrivnings- och beställningssystem Tidigare när man upphandlat distributör har även distributörens beställningssystem ingått i paketet.

– Men detta blir ohållbart, inte minst för förskrivarna själva; nya distributörer, nya system. Vi håller därför på att utveckla ett eget som är anpassat efter förskrivarnas behov och som vi kan nyttja oberoende av vilken leverantör som för tillfället anlitas. Vårt fokus måste vara *användarvänlighet*.

Harriet Stjärneborn berättar att förskrivarna inte direkt gjorde vägen när man skulle introducera den nya ordningen kring SÄRNÄR-livsmedel. En förändring är som bekant alltid en försämring, tills motsatsen är bevisad. Men idag kan Harriet Stjärneborn faktiskt göra detta, bl a genom en omfattande kundenkät och patientundersökning:

– Vi ställde bl a frågan till dem som fått produkter från Apoteket tidigare, om hur de ser på leveranserna i dag i jämförelse med då. Bättre eller sämre? Närmare 99% av patienterna ansåg att läget blivit betydligt bättre med det nya systemet. Givetvis, avslutar Harriet Stjärneborn, är det viktigaste att patienterna, barn som vuxna, får sina produkter i tid till en rimlig och rättvis kostnad. Och jag törs nog säga att vi är på god väg att uppfylla dessa mål.

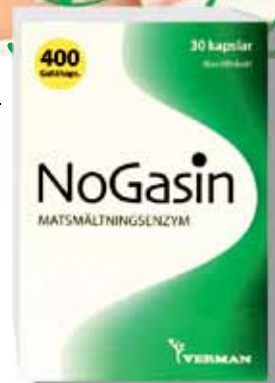
PROBLEM MED GASER I MAGEN?

Nogasin är ett matsmältningsevenzym som underlättar upptaget av osmältbara kolhydrater i födan genom att minska jäsnings- och undvika gasbildning i tarmen.

Födoämnen som innehåller osmältbara kolhydrater är bl a vissa grönsaker, frukter, spannmålsprodukter och baljväxter.

Säljs på apotek.

www.nogasin.se info@biolac.se 031-785 1930 **BIOLAC**

Sänker inte bara kolesterol.

EUs expertpanel har slagit fast att effekten av Betagluare (sänkning av LDL-kolesterol med 10%), kan minska risken för hjärtkärlsjukdom.¹⁻³

Betagluare finns att köpa hos de flesta apotekskedjor, inklusive Vårdapoteket.

Beställ prover och information: marcus.andersson@prorsum.se

Anmäl dig till vårt månatliga nyhetsbrev: info@prorsum.se

Tas bara en gång om dagen!

www.betagluare.se

Betagluare är godkänt som Livsmedel för speciella medicinska ändamål - Kolesterol / Diabetes

Betagluare
[Oatwell® Betaglukan]

Prorsum
Sahlgrenska Science Park

EUSA Scientific Opinion, Article 14 of Regulation (EC) No 1824/2006, 8 dec 2010, Rosengren, Incitament, vol 19, 2010, s 437-441, Livsmedelsverket, SLVFS 2000:15 bilaga 1, kategori 3, Regelverk LIVSFS 2008:3.